

För 12 år sedan planterades ett frö i Botkyrka som kom att växa och ge upphov till en kommun som är ”långt ifrån lagom”. Vad som hände år 2000 var att Botkyrka kontaktades av Cirkus Cirkör, som ville flytta in.

- Vi blev väldigt entusiastiska att Cirkus Cirkör ville etablera sig i kommunen, berättar Eva Jansson, kultur- och fritidschef i Botkyrkas kommun. Cirkus Cirkör stod för något som tilltalade Botkyrkas sätt att se på kultur; att våga vara gränsöverskridande, att våga hitta nya vägar och att våga bryta traditionella mönster av kulturyttringar. Vi var glada att kunna berika dem med en plats och ett sammanhang i kommunen. Vi hade en gemensam tro till att skapa något nytt tillsammans. Cirkus Cirkör är en kulturinstitution som jobbar med hela världen som arbetsplats, och vi hade ambitionen att utveckla en internationell kultur med en internationell befolkning i Botkyrka.

I samband med att Cirkus Cirkör flyttade in tog Botkyrka fram en strategi för hur kreativa näringar och verksamheter skulle kunna stärkas i Botkyrka. I samband med detta byggdes Subtopia, ett center med ett fyrtiotal hyresgäster inom de kreativa näringarna, varav en är Cirkus Cirkör.

- Vi ville skapa en mötesplats och berika befolkningen med upplevelser, vi ville hitta medel för ungdomar att hitta nya uttryck och förverkliga deras drömmar med, berättar Eva. Vi blev en magnet som många drogs till. Cirkus Cirkör hjälpte till att profilera Botkyrka som en modig, öppen och kulturell kommun med starka kulturella förtecken. Vi var öppna, orädda och energiska och ur dessa tre ledord formulerades devisen ”långt ifrån lagom”. Denna devis hade inte tillkommit utan Cirkus Cirkör, de stärkte oss i vårt sätt att arbeta och tänka. Med vårt samarbete har vi lyckats nå ut till grupper som annars inte är så kulturvana. Utan Tilde Björfors engagerande arbete så hade detta inte kommit till. Tilde har skapat en hel bransch och påverkat många människors liv.

Att Cirkus Cirkör etablerade sig i kommunen innebar att den pedagogiska verksamheten expanderade. Det infördes bla ett cirkusprogram på S:t Botvids gymnasium som idag rekryterar elever från hela Sverige. Cirkus Cirkör införde nya verksamhetsformer som tex öppen träning, där amatörer som professionella, stora som små tränar tillsammans.

– Vi har idag många unga människor i kommunen och medelåldern har sjunkit till den tredje lägsta i landet. Studenter söker sig hit från hela världen. Botkyrkabyggen upplät lägenheter till studenterna och gymnasieeleverna som kom att bli ”kompisboende”, ett slags kollektivboende. Man såg värdet i att det kom in unga människor i bostadsområdet. Normalt vill man kanske som student bo i innerstaden, men det är många studenter som nu söker sig hit istället.

I samarbete mellan Botkyrka och Cirkus Cirkör etablerades även en högskoleutbildning inom cirkus på Dans och Cirkushögskolan (DOCH).

- Högskoleutbildningen inom cirkus hade inte kommit till om inte Botkyrka kommun och Cirkus Cirkör hade drivit denna pedagogiska utveckling och samarbetet har fått internationell betydelse.

År 2008 påbörjades även planeringen av en modern cirkusscen, Hangaren, som också skulle anpassas för film- och tv-inspelning. Idag är det en internationell arena för scenkonst, mässor, events och konferenser, och det är även en studio för stora filmsatsningar.

- Utan Cirkus Cirkör hade inte Hangaren kommit till som en scen för större evenemang, berättar Eva.

Ett annat viktigt evenemang i Botkyrka är cirkusfestivalen Subörb, varav den första av två lockade minst 40 000 besökare.

- Det blev en enorm respons och värdet av den marknadsföringen är oändligt stor. Detta kan ha varit en av de avgörande aktiviteterna som förändrade den negativa mediebild man tidigare haft av Botkyrka kommun. Idag är medierapporteringen istället kopplat till intressanta positiva händelser, inte bara inom kultur utan inom flera politikområden.

- Den mest bestående av våra satsningar i Botkyrka är Cirkus Cirkörs etablering i kommunen, just för att det fanns en långsiktig idé av satsningen. Bilden av Botkyrka är idag en positiv och dynamisk kommun där det händer mycket. Vi har blivit väldigt omskrivna och används ofta som exempel kring hur man kan arbeta i en kommun med frågor såsom förändring, stadsmiljön och kultur.

Botkyrka kommun är på väg in i en ny fas med Cirkus Cirkör. Cirkus Cirkör flyttar in i nya lokaler och stärker därmed sin plats och får nya utvecklingsmöjligheter. I detta sammanhang kommer Cirkus Cirkör göra mer lokala insatser och projekt. De kommer spela mer på hemmaplan vilket Botkyrka ser fram emot.

Text: Lina Franzén